စီးသာကျေးရွာ
သပြေကျင်းအုပ်စု
ပြင်ဦးလွင်မြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း
(၂၀၁၇ - ၂၀၂၁)

ပြုစုရေးဆွဲသူ
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
(စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)
၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင် လ

မာတိကာ

မာတိကာ

၁။ တည်နေရာနှင့် ပထဝီအနေအထား

၂။ ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

၃။ ကျေးရွာရှိ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု အခြေအနေ

(ခ) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ဂ) အခြေခံအဆောက်အဦးနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

(ဃ) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု

(င) ပညာရေး

(စ) ကျန်းမာရေး

(ဆ) ဘေးန္တရာယ်များနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး

(ဇ) ကျား – မ ရေးရာ

၄။ ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ

၁။ တည်နေရာနှင့် ပထဝီအနေအထား

စီးသာ ကျေးရွာသည် မန္တလေးတိုင်း၊ ပြင်ဦးလွင်ခရိုင်၊ ပြင်ဦးလွင်မြို့နယ် သပြေကျင်း ကျေးရွာ အုပ်စု၊ ပြင်ဦးလွင်မြို့နယ်၏ အရှေ့တောင်ဘက်၊ (၁၅)မိုင်အကွာတွင် တည်ရှိ အနောက်ဘက်တွင် သပြေကျင်းကျေးရွာ၊ တောင်ဘက်တွင် ခွန်လိန်ကျေးရွာ တို့ရှိသည်။ ကျေးရွာသည် တောင်ပေါ်ဒေသတွင် တည်ရှိပြီးသမပိုင်းဇုံတွင်ပါဝင်ပါသည်။

၂။ ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်လက်မ(၆၀)ခန့် ရရှိသည်။ ကျေးရွာအနီးရှိ သစ်တောတွင် သဘာဝပေါက် ပင်များဖြစ်သော ဝါး၊ ထောက်ကြံ့၊ ကြွက်စာ၊ယင်းဌနှင့် အခြားအပင် အနည်းငယ်သာပေါက်ရောက်သည်။ စိုက်ပျိုးနိုင်သော လယ်ယာမြေ (၁၃၀)ကျော် ဧကခန့်သာ ရှိသည်။ ကျေးရွာအနီးရှိ စိမ့်စမ်းမှရေကို သွယ်ယူစိုက်ပျိုးကြပါသည်။

၃။ ကျေးရွာရှိ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု အခြေအနေ

ကျေးရွာတွင်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အများနှင့်ဆိုင်သော သာရေးနာရေးလုပ်ငန်းကိစ္စများတွင် ဝိုင်းဝန်း ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ကျေးရွာမှစုပေါင်း၍ ရပ်မိရပ်ဖ၊ ပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့၊မီးသတ်၊ အမျိုးသမီးရေးရာ၊ ကာလသား/သမီး အဖွဲ့တို့ရှိပြီးတစ်ရွာလုံး၏ သာရေး/နာရေး ကိစ္စရပ်များကို ဝိုင်းဝန်းကူညီဆောင်ရွက်ပေးသည်။ ကျေးရွာတွင် သာရေးနာရေးလူမှုရေး ကိစ္စကြီး ငယ် ပေါ်ပေါက်လျင် ရွာသား များစည်းလုံးညီညွတ်စွာ ဝိုင်းဝန်း ဆောင်ရွက်သော အလေ့အကျင့် ကောင်းများရှိပါသည်။ ပြင်ပမှ အသေးစားချေးငွေအဖွဲ့များနှင့် ခြံုငုံ၍သုံးသပ်ရလျှင် သာရေး နာရေးကိစ္စများဆောင်ရွက်ရန် မိရိုး ဖလာ ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့အစည်းများက အားကောင်းကြ ပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို စီမံကိန်း ချ၍ ရေရှည် ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်းစနစ် မရှိပါ။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

ကျေးရွာ၏အဓိက ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမှာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ ရာသီအလိုက် နှစ်စဉ် ပြောင်း၊ စပါးတို့ကိုစိုက်ပျိုးနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာ၏အဓိကစိုက်ပျိုးသီးနှံသည် ပြောင်းနှင့်စပါး ဖြစ်၍ မိုးရာသီတွင် စိုက်ပျိုးကြသည်။ ကျေးရွာတွင် စပါး စိုက်ပျိုးမြေ ဧက (၁၀၀)ခန့်ရှိပြီး နယုန်လတွင် စတင်စိုက်ပျိုးလေ့ရှိပြီး တန်ဆောင်မုန်းလ တွင် ရိတ်သိမ်းကြသည်။ စပါး အထွက် နှုန်းမှာ တစ်ဧကပျမ်းမျှ (၆၀)တင်းထိ ဖြစ်သည်။

ပန်း၊ ခရမ်းချဉ်နှင့် အခြားဟင်းသီး/ဟင်းရွက်များကိုလည်း စိုက်ပျိုးကြပြီး စိုက်ပျိုးရေးကို စိမ့်စမ်းမှ သွယ်ယူရရှိပါသည်။

အခြားသား ငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍအနေဖြင့် ကျေးရွာ ခိုင်းကွဲ ၁၀ ကောင်၊ခိုင်းကွဲ (၅၅) ကောင်၊ ဝက်(၆၀)ကောင်နှင့် ကြက် (၂၅၀)ကောင် ခန့်သာ မွေးမြူ ကြပြီး အိမ်ထောင်စုများသည် တစ်နိုင် တစ်ပိုင်မွေးမြူရေး လုပ်ကိုင်မှုနည်းသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ (အိမ်ထောင်စု၎ယား အချက်အလက်များ ရရှိ လျှင် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်နှင့်တကွ ပိုမို ပြည့်စုံအောင် ရေးနိုင် ပါ မည်။)

(ဂ) အခြေခံအဆောက်အဦးနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာသားများအားလုံးသည် သောက်သုံးရေအတွက် ကျေးရွာတွင် စက် ရေတွင်းများရှိပြီး အချို့အိမ်ထောင်စုများမှာ စိမ့်စမ်းမှရေကို သုံးစွဲကြရသည်။ သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေရရှိရန်နှင့်အလွယ်တကူရရှိရန်ကျေးရွာအနေဖြင့်ခက်ခဲမှုရှိပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ကျောင်းမရှိ၍ အလယ်တန်းကျောင်းကို ကျေးရွာ နှင့်(၁)မိုင်ခန့်ရှိ သပြေကျင်း ကျေးရွာ နှင့် အလယ်တန်းကျောင်းကိုမူ (၇)မိုင်ခန့်ဝေးသော ပြင်စာနှင့် သုံးတောင် ကျေးရွာများ တွင် သွား၍တက်ရောက်ကြရသည်။ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု အတွက်လည်း ပြင်စာကျေးရွာရှိ ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ မှ ရရှိပါသည်။

ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီးမရရှိသေး၍ ကျေးရွာမီးလင်းရေးအတွက် ဆိုလာမီးကိုသာ အသုံးပြုကြ ရပါသည်။

(ဃ) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု

ငွေကြေးရေးဝန်ဆောင်မှုအနေဖြင့် စိုက်ဘဏ်နှင့် သမတို့မှ အတိုး (၁%) မှ(၂%)ကျပ်နှုန်း ဖြင့်ငွေထုတ်ချေးပါသည်။ အခြားအသေးစားချေးငွေအနေဖြင့် ပက်မြန်မာနှင့်အလိုင်းရင့် တို့မှချေးငွေအနည်းငယ်ရရှိပါသည်။ (အဖွဲ့အမည်နှင့် ဘယ်လောက်ပမာဏ အထိရနိုင်သည်ကို ရေးနိုင်လျှင် ပိုကောင်းမည်။)။ တောင်သူ လယ်သမားများ သာမကဘဲ အခြားအသေးစား စီးပွား ရေးလုပ်ငန်း များထူထောင်ရန် (ဥပမာ - တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူရေး၊ အရောင်း အဝယ်) ချေးငွေ ဝန်ဆောင်မှု များ လိုအပ်ပါသည်။

(င) ပညာရေး

ကျေးရွာ၏ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည် အသင့်အတင့်သာရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ရွာသား အများစုသည် အခြေခံအရေး၊အဖတ်၊အတွက်တို့ကို တတ်မြောက်ကြပြီး တက္ကသိုလ် ပညာ ရပ်များဖြင့် ဘွဲ့ရသူများ လည်းရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျောင်းမရှိ၍ အလယ်တန်း နှင့် အထက်တန်းကို သပြေကျင်းကျေးရွာနှင့်နပြင်စာကျေးရွာများသို့ သွား၍ တက် ရောက်ကြရသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ကျွမ်းကျင်မှုသင်တန်းများ လက်လှမ်းမမီ သော ကြောင့် လူငယ်များမှာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာနိမ့်ကျဆဲဖြစ်ပြီး ၄င်းအတွက် ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီ အစဉ်များမရှိပါ။

(စ) ကျန်းမာရေး

ကျေးရွာသူ/သားများသည် အများအားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပြီး ကူးစက်ရောဂါ ဖြစ်ပွားမှု မရှိသလောက်နည်းပါးသည်။ နှစ်စဉ်မိုးရာသီတွင် ကလေးသူငယ်များ သွေးလွန်တုပ်ကွေး ဖြစ်ပွားတတ်ပြီး လူငယ်၊ လူကြီးများတွင် မိုးရာသီတုပ်ကွေးရောဂါ ကူးစက်ခံရလေ့ရှိသည်။ စပါး၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပဲမျိုးစုံ စိုက်ပျိုးထွက်ရှိခြင်း၊ အလုပ်အကိုင် အထိုက်အလျောက် အဆင်ပြေခြင်း၊ မိသားစုများ ဝမ်းစာအတွက် နေ့စဉ်ဝင်ငွေ အသင့်ရှိသောကြောင့် ကျေးရွာအိမ်ထောင်စုဝင်များ ကလေးသူငယ်များ အပါအဝင် ယေဘုယျအားဖြင့် အာဟာရဓာတ် ချို့တဲ့မှုမရှိကြပါ။ အမျိုးသမီးများ အတွက် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု ကို ပြင်စာကျေးရွာရှိ ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲမှ ရရှိကြသည်။ ဆေးပေးခန်းတွင်ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း (၃)ဦးရှိပြီး အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့် ရှောက်ခြင်း ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိကြပါသည်။ ကလေးသူငယ်များ အတွက်ကျန်းမာရေး ကာကွယ် ဆေးတိုက်ကျွေးသော အစီအစဉ်များကို ကျန်းမာရေး ဌာနမှနှစ်စဉ် ဆောင်ရွက်ပေး ပါသည်။

(ဆ) ဘေးန္တရာယ်များနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး

ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းမှုတွင် ကျေးရွာအနီးသောက်သုံးရေရှားပါးခြင်းနှင့် ကျေးရွာအနီးသစ်တောများအား ခုတ်လှဲခြင်းများ ကြောင့်သစ်တောများမရှိတော့ဘဲ ပြုန်းတီးကာ ရာသီဥတုကို များစွာထိခိုက်စေသည်ကိုတွေ့ရ သည်။

(ဇ) ကျား – မ ရေးရာ

ကျားမဆိုင်ရာအခွင့်အရေးအနေဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အမျိုးသားများက ဦးဆောင်လေ့ရှိသည်။ အမျိုးသမီးများသည် အိမ်တွင်းမှုလုပ်ငန်းများဖြစ်သော ထမင်းချက်၊ ရေခပ်၊ ကလေး ထိန်းခြင်း စသောကိစ္စများ ဆောင်ရွက်သည်။ လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင် အမျိုးသမီး များသည် ပေါင်းနှုတ် ခြင်း၊ကောက်စိုက်ခြင်း၊ အမျိုးသားများသည် လယ်ထွန်ခြင်း စသည့် လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင် ကြသည်။ ဘာသာရေးအထိမ်းအမှတ် ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု ပွဲတော် များတွင်အမျိုးသမီးများသည်အမျိုးသားနှင့်အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြသည်။ လယ်ယာ လုပ်ငန်း ခွင် တွင်အမျိုးသားများသည် အမျိုးသမီးများထက် လုပ်အားခပိုမိုရရှိကြသည်။ ဒေသတွင်း အုပ်ချုပ်ရေး နှင့်စီမံခန့်ခွဲမှုကိစ္စရပ်များတွင် အမျိုးသမီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍ နည်းပါးနေသေး ကြောင်း တွေ့ရသည်။ မူလတန်းကျောင်းပညာရေးမှ တက္ကသိုလ်ပညာရေးထိ ကျားမတန်းတူ အခွင့် အရေးရှိပါသည်။

၄။ ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	ကဏ္ဍ	ဆောင်ရွက်မည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း	ဦးစားပေးအဆင့်
၁	အခြေခံအဆောက်အဦ	ရွာအဝင်လမ်း/ရွာတွင်းလမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း	၁၀
		အဖွဲ့စည်းချင်းချိတ်ဆက်ခြင်းလူငယ်ဖိုရမ်များနှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း	၁၀
		သက်ကြီးကူညီစောင့်ရှောက်ရေးအသင်းများနှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း	၁၀
၂	ကျန်းမာရေး	ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးဟောပြောပွဲများ	၆
		ရှေးဦးသူနာပြုသင်တန်း	၆
		အရန်သားဖွားသင်တန်း	၆
		အရေးပေါ်လူနာတင်ယာဉ်တစ်စီးထောက်ပံ့ခြင်း	၆
၃	လမ်းတံတား	ရွာလယ်လမ်းပြုပြင်ခြင်း	၁
		ရွာချင်းဆက်လမ်းပြုပြင်ခြင်း	၁
		ဝန်ထမ်းအိမ်ယာဆောက်လုပ်ခြင်း	၁
၄	လူငယ်နှင့်အားကစား	အခမဲ့ရုပ်သံလိုင်းများတိုးချဲ့ထုတ်လွှင့်ခြင်း	၂
		ခေတ်မီစာကြည့်တိုက်ထူထောင်ခြင်း	၂
		နှစ်စဉ်စာပေဟောပြောပွဲများကျင်းပခြင်း	၂
		အားကစားကွင်းနှင့်အားကစားပစ္စည်းများထောက်ပံ့ခြင်း	၂
		မြို့နယ်အလိုက်လူငယ်အားကစားပွဲများပြုလုပ်ပေးခြင်း	၂
၅	ပညာရေး	ကျောင်းအားကစားကွင်းနှင့်အားကစားပစ္စည်းများပံ့ပိုးခြင်း	၄

စဉ်	ကဏ္ဍ	ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းများ	ဦးစားပေးအဆင့်
		ကျောင်းသောက်ရေသန့်ရရှိရေး	၄
		ကျောင်းခြံစည်းရိုးကာရံခြင်း	၄
၆	သောက်ရေနှင့်သန့်ရှင်းရေး	သောက်ရေလှောင်ကန်များတည်ဆောက်ပေးခြင်း	၇
၇	ငွေကြေး	မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်းချထားပေးခြင်း	၈
		နှစ်ရှည်ချေးငွေထူထောင်ခြင်း	၈
၈	အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်စီမံခန့်ခွဲရေး	ပုံမှန်ဘတ်စ်ကားလိုင်းများပြေးဆွေးပေးခြင်း	၈
၉	အသေးစားအလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာ	စက်ချုပ်/အလှပြင်/စက်ဆွဲ/အိမ်တွင်းမှု/ဝပ်ရှော့/စက်ပြင်/လျှပ်စစ်ပြင်လက်သမား/ပန်းရံ/ပရိဘောဂသင်တန်းများ	၉
၁၀	မူဝါဒများ	ချေးငွေမူဝါဒများပြန်လည်စိစစ်ပေးရန်	၁၁
		မူးယစ်ကာကွယ်နှိမ်နင်းရေးအဖွဲ့တရားဝင်ဖွဲ့စည်းပေးရန်	၁၁
၁၁	စိုက်ပျိုးရေး	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရရှိရေး	၅
		စိုက်ပျိုးရေးသီးနှံအထွက်တိုးသင်တန်းများ	၅

နောက်ဆက်တွဲ (၁)

ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ ဇယား

ပြဿနာ	ပြဿနာဖြစ်ရသည့် အကြောင်းရင်းဇစ်မြစ်	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေမည့် ပိုင်ဆိုင်နေသည်. အရင်းအနှီးများ/အခြေအနေကောင်းများ	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားများ	ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရာဖြေရှင်းနည်းလမ်းများ	ဆောင်ရွက်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း
ကဏ္ဍ - သီးနှံ					
ကဏ္ဍ - မွေးမြူရေး					